

בעזה ש"ת

גיליון המאה

מים עמוקים עצה כלב איש ואיש פבנה ידלה
סטריקור

עצה והבונה

דברי תורה
מכ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה
'עומק לב'

שיעורים ושיחות קודש
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
'מים עמוקים'
'דולה התבונה'

פרשת צו - פרה תשפ"ד

מכון זכור
לאברהם
סטריקוב

קובץ ק'

ערש"ק
פרשת צו - פרה
תשפ"ד

לתרומות והנצחות:
052-7620204

לקבלת הגליון בדוא"ל:
a609200101002@gmail.com

רחוב דוד 32 ירושלים

ניתן להאזין לשיעורי
כ"ק מודן אדמו"ד שליט"א
מדי ליל שישי בשידור חי
במערכת 'קול סטדיקוב'
מס' 072-3371263 שלוחה 4.
כמו כן ניתן להאזין לאחר השיעור
ובן בקו שיעורי כ"ק מודן
אדמו"ד שליט"א בקול הלשון
מס' 073-2951269 שלוחה 1.

נדבת ידידינו
הרה"ח ר' יוסף זקן ברנשטיין שליט"א
לע"נ אביו
הרה"ח ר' שמשון ברנשטיין זצ"ל
בן הרה"ח ר' יוסף זקן זצ"ל
נלב"ע כ"ד אדר"ב תש"ס
ת.נ.צ.ב.ה.

נדבת
הר"ר ישראל יהודה חסידה הי"ו
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הב' שלום נ"י
שתתקיים אי"ה ביום א' כ"א אדר ב'
באולמי ויז'ניץ רח' יוסף קארו 7 אלעד בשעה 20:00
ברכת מזל טוב להסב
הרה"ח ר' אלימלך חסידה שליט"א
יה"ר שירווי רוב נחת
דקדושה מכל יוצ"ח

לע"נ
הרה"ח ר' שמשון ברנשטיין זצ"ל
בן הרה"ח ר' יוסף זקן זצ"ל
נלב"ע כ"ד אדר"ב תש"ס
ת.נ.צ.ב.ה.
ולרפואת
הרה"ח ר' חיים לייב בן שרה לאה שיחי'
לרפוא"ש בתושח"י

צו - פרה

כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשת לבפר עליכם (ת, לד).

וברש"י: "ורז"ל (יומא 3) דרשו, 'לעשות', זה מעשה פרה, 'לכפר' זה מעשה יום הכפורים, וללמד שכהן גדול טעון פרישה קודם יום הכפורים שצעת ימים, וכן הכהן השורף את הפרה".

ול"ז דתינח מעשה יוה"כ נרמו צתיבת 'לכפר', אבל איך נרמו צתיבת 'לעשות' מעשה פרה.

ובספה"ק זר זהב להרה"ק רבי זאב וואלף בוסטריקוב זי"ע ציאר, שכל המנוות שיט צהם טעם והצנה, הנה כשהאדם מקיים את המנוה אזי אין זה רק מעשה גרידה, אלא מנטרף לזה גם השכל של האדם שמציא לפעולת המעשה, ולכן אין זה נקרא כ"כ 'עשיה'. אבל כאן צמנוות פרה שהיא חוק צלי טעם, צמחינת "חוקה חקקתי

גזירה גזרתי" (צמדצר רצה פי"ט ס"ח), "חוקה חקקתי גזירה גזרתי (צמדצר רצה פי"ט ס"ח), "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" (קהלת ז, כג - צמדצר יט, ג). אזי כשעושה את המנוה הרי זה המעשה צטהרתו צלי תערוצת שום דצר אחר, ולכן שפיר 'לעשות' קאי על מעשה פרה כיוון שיט צה את מעשה המנוה לצד.

וי"ל שגרמו צהשוואה זו של מעשה פרה ומעשה יוה"כ לימי המילואים, שכמו צימי המילואים שהיה הכנה לחנוכת המשכן שהוא עניין התחדשות, כך לדורות יהיה מעשה פרה ומעשה יוה"כ שהם צמחינה זו של התחדשות, כי הפרה מציאה טהרה ותשוצה, וכן יוה"כ מציאה טהרה ותשוצה, שעי"ז נעשה האדם כצריה חדשה (ראה מדרש תהלים מזמור קצ), וכח ההתחדשות שהיה צימי המילואים נשאר לדורות צמעשה פרה וצמעשה יוה"כ.

בשולחן ערוך (או"ח סי' תרפה ס"ז) כתב:
 "יש אומרים שפרשת זכור
 ופרשת פרה חייבים לקראם
 מדאורייתא". אמנם רבים מן
 האחרונים (ראה מגן אברהם שם; זיאר
 הגר"א שם, או"ח צ) דחו דעה זו, שכן אין
 מקור לקריאה זו בתורה.

וי"ל שהמקור לזה הוא צמה שנאמר גזי
 מצוות פרה (צמדז"ר יט, ט) "והיתה
 לעדת בני ישראל למשמרת", ודרשו מזה
 חז"ל (הוצא ברש"י שם) שצריך להניח חלק
 מאפר הפרה בחיל למשמרת לדורות.
 וי"ל שצוה נכלל ג"כ עניין הקריאה
 צפרשה זו בכל שנה ושנה, שתהיה מעשה
 הפרה לזיכרון תמיד בקרב בני ישראל.

ובעומק יש צוה הצטחה שצבל הדורות
 יהיה לצנ"י שייכות עם מצוות
 פרה, והיינו שתמיד יהיה בקרבם עניין
 הטהרה הצאה ע"י הפרה, כי צבל
 המצבים שייך לשו"ב צתשוצה ולהיטהר
 מכל שמץ עוון ולהתקדש בקדושה של
 מעלה, ואף היהודי הפחות ציותר
 מוצטט שלא ידח ממנו נדח ותמיד נשאר
 צו כח הטהרה כדי שיוכל לשו"ב ולהיטהר.
 וזהו כח קדושת ישראל וטהרתם שאינה
 נפגמת לעולם.

והדרך להגיע לטהרת הפרה הוא ע"י
 התמימות בקיום המצוה,
 שנתייחדה צכך מצוה זו, שהיא צצחינת
 חוק צלי טעם, ו'אמתי אחכמה והיא
 רחוקה ממני', והוזהרו על כך "גזירה
 היא מלפני ואין לך רשות להרהר
 אחריה" (צמדז"ר יט, ה), אז כאשר
 מקיימים מצוה זו צלי שום השגה והצנה,
 אלא רק צתורת "אמר ונעשה רצונו" צלי
 הרגשה עצמית, עי"ז זוכים לטהרה.

ובזה יש לצאר מה ש"מטמאים היו את
 הכהן השורף את הפרה, מפני
 הצדוקים שלא יהיו אומרים צמעורצי
 השמש היתה נעשית" (פרה פ"ג מ"ז),
 וצוודאי שיש צמה שעשו כאן דצר להוציא
 מליצן של צדוקים טעם עמוק השייך
 לעיקר עניין המצוה, מה גם שלא מצאנו
 צמקום אחר שעשו מעשה מיוחד כדי
 להוציא מליצן של צדוקים רק כאן.

אלא העניין הוא כאמור שיסוד מצוה זו
 היא הקיום צאמונה פשוטה
 וצתמימות, וזהו התנאי לטהרתן של
 ישראל, והוא היפך דרך הצדוקים שאין
 מאמינים בצבלה וצמסורה אלא מצקשים
 לעשות אך ורק לפי הצנת שכלם, ולכן
 צמצוה זו דייקא יש דין מיוחד להוציא

מליצן של לדוקים, כדי לחזק ולקצוע את
האמונה הפשוטה בתורה וצחז"ל.

ועי"ז זוכים לטהרה, כי צאמת אי אפשר
להצין בשכל האנושי עניין זה של
קדושת וטהרת ישראל הנצחית שאינה
נפגמת בשום מצב ואופן, ועל זה גופא

צא הציווי 'גזירה היא מלפני ואין לך
רשות להרהר אחריה', אלא צריך להאמין
באמונה פשוטה וצתמימות שכת
הטהרה נשאר תמיד בכל נפש מישראל,
וצכל מצב ואופן יכול לזכות לטהרה
ולתשובה.

דולה התבונה

תיקון חטא העגל במצוות פרה אדומה - ע"י קיום המצווה באמונה פשוטה

קידושא רבה שב"ק פרשת שמיני - פרה תשע"א

בישמח ישראל (פרשת פרה, ט) הביא מאמר הרה"ק מווארקא זי"ע - והוה מרגלא בפומיה דכ"ק מרן אא"ז זצוק"ל - על קושיית המפרשים (ובישמח ישראל הביאו בשם הבאר מים חיים) (נהקדמה לנאר מיס חיים) על מה שנאמר (צמדנר יט, ז) "זאת חקת התורה", ופירש"י: "לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל, לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה, גזרה היא מלפני, אין לך רשות להרהר אחריה". וקשה שהרי רש"י בהמשך דבריו שם הביא מרבי משה הדרשן שאמר טעם על מצוות פרה אדומה, שבאה לכפר על חטא העגל, כמשל האמא המכפרת צואת בנה.

ואמר הרה"ק מווארקא דבאמת אין הפרה עצמה כפרה על חטא העגל, שהרי אינה קרבן חטאת שיהיה בכוחה לכפר, אלא היא מצוה בעלמא, ומה שאמר ר"מ הדרשן שהיא מכפרת על חטא העגל, היינו כי חטא העגל היה פגם באמונה, שהאמונה היא כאשר הכל בחושך ובהסתר ואין רואים גדולת ה' ועוזו נוראותיו, שאז דייקא צריך להתחזק באמונה שהקב"ה הוא בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ובנ"י נכשלו בזה, כי כאשר נעלם מהם משה רבינו ע"ה והיו במצב של חושך וערבוביא עשו מה שעשו דבר שהוא היפך מן האמונה. ותשובת המשקל על זה הוא להתחזק באמונה בתכלית, וזהו ע"י פרה אדומה, כי כשמקיימים מצוות שיש להם טעם הרי ייתכן שמקיימים אותם בשביל התכלית המושג מהם, אבל כאשר מקיימים מצוה שאין לה

טעם נגלה אז בוודאי הקיום הוא מצד האמונה, וא"כ קיום מצוות פרה אדומה שאין לה טעם הוא תיקון על פגם האמונה שהיה בחטא העגל, נמצא שדברי ר"מ הדרשן אינם טעם על מצוות פרה אדומה, אלא אדרבה כל יסוד דבריו הם באשר אין למצווה טעם שלכן יש בה כפרה על חטא העגל.

והביא הישמח ישראל שם מזקנו הרה"ק רבי פייבל'י גריצער זי"ע שפירש הכתוב (מסליס קיט, 10) "טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי", שהנה באמת יש לחשוש מלגלות לאדם טעמי המצוות, שמא לא יעשה המצוות באמונה אלא מחמת הטעם שיש בהם, וע"ז אמר דוד המלך ע"ה 'טוב טעם ודעת למדני', שלו אפשר לגלות טעמי המצוות, 'כי במצותיך האמנתי' היינו שהוא בטוח שיקיים את המצוות מכח האמונה, וממילא יכול להבין גם טעמי המצוות ואין שום חשש שהדבר יגרע משלימות קיום המצוה.

ואיתא במדרש (צמדז"ר יט, 1) עה"פ (צמדזר יט, 3) "ויקחו אליך פרה אדמה", "אמר לו הקב"ה למשה, לך אני מגלה טעם פרה, אבל לאחר - חוקה". וע"פ הנ"ל י"ל העניין בזה, כי משה רבינו ע"ה לא פגם בחטא העגל ולא היה נצרך לכפרה ע"י קיום מצוות פרה בלא טעם, וממילא היה יכול לדעת טעם המצוה, אבל בני"י שפגמו בחטא העגל הם נצרכים לתיקון ע"י קיום המצוה באמונה בלא ידיעת הטעם, ולכן להם היא חוקה.

וב"ק אא"ז זצוק"ף היה תמיד מוסף בעניין זה שמשה רבינו ע"ה הוא ידע טעם פרה, שזהו מה שכתב רש"י (ס) "ויקחו אליך", לעולם היא נקראת על שמך, פרה שעשה משה במדבר", וכן בכל אפר פרה היו נותנים ג"כ מאפר פרה שעשה משה במדבר (ראה יומא 7. וצ"ע ד"ה מכל מטאות). והעניין בזה, כי הלא במעשה המצוה יש ג"כ את החלק של הטעם והכוונה, ובמצוה זו נעלם מאתנו הטעם כדי שיהיה בה כפרה על חטא העגל, אבל סוף סוף צריך ג"כ לקיום המצוה את כוונת טעמה, ולכן לעולם צריך לכלול בפרה גם מהפרה של משה, שהוא ידע את טעם מצוות פרה, ועי"ז יהיה בכל פרה גם את החלק הנוגע לטעם המצוה.

והנה המהבר (טו"ע לו"ס תרפ"ז, ז) הביא יש אומרים שפרשת זכור ופרשת פרה הם מדאורייתא, ותמהו כל הפוסקים (מג"א ס"ט; צי"א הגר"א ס"ט, כ"ג) דבשלמא פרשת זכור מקרא מלא דיבר הכתוב (דברים כ"ה, יז) "זכור את אשר עשה לך עמלק", אבל פרה מאין יצא הדבר שהוא חיוב לקרותו. והרה"ק המגיד מקאז'ניץ זי"ע (עבודת ישראל לפרשת פרה, ד"ה וידבר ה') מצא מקור נאה ע"ז, דבפרשת פרה כתיב (צמדצ"ט, א"ג) "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה" וגו', וצ"ב כפילת תיבת 'לאמר' ב' פעמים, אלא שנרמז כאן ג"כ הציווי שיאמרו בני ישראל פרשה זו גם כשאי אפשר לקיים המצוה עצמה בגלותינו.

אמנם עדיין טעמא בעי מדוע צריך לקרות הפרשה ומה טעם יש בה, אכן ע"פ דברי הרה"ק מווארקא הנ"ל יובן היטב, כי הלא תכלית מצוות פרה אדומה הוא במה שמקיימים אותה בלי ידיעת טעם ועי"ז יש בכך תיקון על חטא העגל, וכהיום שאין לנו את קיום המצוה בפועל, צריך עכ"פ לקרות המצוה בפה ולהכניס בקרבנו שאנו מוכנים לקיים המצוות אפילו בלא ידיעת טעמן ובזה ג"כ יש חיזוק באמונה ונתקן עי"ז חטא העגל.

וראיתי שהובא מאמר האה"ק מווארקא בנוסח אחר קצת, שמה שאין במצוות פרה טעם הוא מכפר על חטא העגל, כי בחטא העגל נאמר (שמות ל"ג, א) "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", היינו דכשלא ידעו תיכף נכשלו, וע"ז מתקנת מצוות פרה אדומה שאע"פ שאין יודעים הטעם מקיימים המצוה. וכע"ז ממש איתא מדהאבני נזר בספר נאות הדשא, שחטא העגל היה מה שדימו בנפשם שצריך לדעת הכל, וכשלא ידעו נכשלו, וע"ז בא התיקון של מצוות פרה שיש דברים שאין יודעים, שעל פרה נאמר (קהלת ז, כג - צמדצ"ר י"ט, ג) "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" ואעפ"כ מקיימים את

המצוה.

קריאת פרשת פרה - הכנה לקדושת הפסח

סעודת רעוא דרעווין שב"ק פרשת שמיני - פרה תשע"א

איתא בירושלמי (מגילה פ"ג ה"ה) הובא ברש"י מגילה (כט. ד"ה נרציעית): "בדין הוא שתקדים החודש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה, ולמה פרה קודמת, שהיא טהרתן של כל ישראל".

והמאמר הזה מוקשה מראשו ועד סופו, ראשית אינו מוכן הקושיא שבדין היה שתקדים פרשת החודש לפרשת פרה כיוון שתחילה הוקם המשכן ורק אח"כ נשרפה הפרה, והלא פרשת החודש אינה עוסקת כלל בהקמת המשכן, ואמו משום שהפרשה מדברת ביום אחד לחודש ניסן ולשנה הבאה הוקם בו ביום המשכן צריכה שתקדים לפרשת פרה שנשרפה ביום השני. וגם צריך להבין מה תירצו שהקדימו לפרשת פרה כיוון ש'היא טהרתן של ישראל', ומה טעם יש בזה כדי להפוך את הסדר.

וראיתי בתורת אמת (פרה מל"ג) שהקשה עוד על קושיית הירושלמי, שגם אם נימא שמצד סדר המאורעות קודמת פרשת החודש לפרשת פרה, הלא הקריאה נצרכת קודם ר"ח כדי להזהיר על הטהרה קודם הפסח.

ומבאר שקושיית הירושלמי היא על הזמן הזה שקורין פרשת פרה רק לזכר, וא"כ היה עדיף להקדים פרשת החודש שפרשה זו נוהגת קצת גם בזמן הזה היינו באיסור חמץ ומצוות אכילת מצה, וגם שאנו מקווים שבמהרה יבנה המקדש ויהיה שייך למעשה גם מצוות קרבן פסח, אבל פרה צריך לזה הרבה זמן, שצריך לגדל תינוקות בשמירה מטומאת מת ועוד פרטים רבים הנצרכים להכשר הפרה, וכנראה שאף אם יבוא המשיח כבר לא יוכלו בזמן קצר כזה עד הפסח להכין אפר פרה, ויקריבו קרבן פסח אפילו בטומאה דטומאה הותרה בציבור, וא"כ בזמן הזה ראוי להקדים קריאת פרשת החודש (ואמנם בדברי הירושלמי לכא' קשה מאוד להעמיס פירוש זה, ואולי הכוונה היא בצירוף שני הטעמים, שכיוון שהוא ממילא רק לזכר ואי"ז למעשה בפועל, עדיף לעשותו כמו שהיה בשעתו ששריפת הפרה היה אחר ר"ח ניסן).

ובביאור התירוץ שהקדימו פרשת פרה מפני שהיא טהרתן של ישראל, ביאר התורת אמת שם וזל"ק: "היינו שעצם הקריאה הוא שורש טהרת נשמות ישראל בכל זמן (- ואין זה רק זכר), ולכן יש לו דין קדימה גם בזמן הזה, כי מקודם נצרך להיות טהרת הנפש שיוכל אח"כ לקבל התחדשות הקדושה בפרשת החודש, והוא כמו בזמן הבית שלא היה יכול אדם לכנוס למקדש עד שיטהר מקודם מטומאתו".

ואולי זה ג"כ כוונת הישמח ישראל (פרשת פרה, ו) שהביא ג"כ דברי הירושלמי, וכתב שהמכוון בדבריהם 'טהרתן של ישראל' הוא מלשון הכתוב (שמות כד, י) "כעצם השמים לטוהר", "השֶׁבֶת מְטַהְרֵוּ" (מגלים פט, מה), לשון אור, והיינו ג"כ 'טהרתן של ישראל' - "זכות והארה של ישראל", והוא הוא הענין הנ"ל שפרשת פרה הוא טהרת הנפש שצריך קודם התחדשות הקדושה.

ובמדרש (שמו"ר יט, ז): "'יהי לבי תמים בחוקיך' (מגלים קיט, פ), זה חוקת הפסח וחוקת פרה אדומה למה שישניהם דומין, בזה נאמר 'זאת חקת הפסח', ובזה נאמר 'זאת חקת התורה', משל לב' מטרוניות שהיו מהלכות שתיהן כאחת, נראות שוות, מי גדולה מזו, אתה אומר שחברתה מלוה אותה לתוך ביתה והולכת אחריה גדולה יותר, כך פרה גדולה שאוכלי פסח צריכים לה". ותמוה טובא, דאדרבה, הלא במשל רואים שמי שמלוה ומשמש את חברו הוא הפחות ומי שמשמשים לו הוא הגדול, וכאן הפרה הלא משמשת ומכינה לקרבן פסח, וא"כ פסח גדול יותר.

ובשם משמואל (פרשת ויקהל מ"פ ד"ה צמדרש) כתב בביאור דברי המדרש, עפ"י הידוע מכל הספרים שבמצרים היו בני"ש בשפל המצב ועכ"ז גאלם ה' אע"פ שלא היו ראויים, וכמאמר הרבי ר' ברוך ממעוזיבוז' זי"ע עה"פ (שמות יב, כג) "פסח ה' על הפתח", שלעולם הרי אומר הקב"ה (ראש שיהש"ר ה, ז) "פתחו לי פתח כחודו של מחט" ואז יפתח הקב"ה פתח "כפתחו של אולם", אבל במצרים פסח ה' על פתח זה, שלא נצרכו אפילו לפתוח פתח כחודו של מחט, וכך בכל שנה ושנה נותן הקב"ה שפע גדול וקדוש בחג הפסח אע"פ שאין ראויים - וכמאמר הרה"ק מווארקא זי"ע על דברי

הפייטן (מוסף לשנת הסודש) "החודש אשר ישועות בו מקיפות", שהוא מלשון 'הקפה' כמו "החנוני מקיף" (אבות ג, טז), שהקב"ה נותן ישועות והשפעות בהקפה על סמך העתיד –

וא"כ יאמר האומר, למה אני צריך להכנה כלל, הלא בכל אופן אזכה להשפעה גדולה גם בלי הכנה כלל, אבל התשובה ע"ז הוא דאה"נ שהאדם יקבל שפע גדול גם בלא הכנה כלל, אבל מה מאוד תוגדל ההשפעה עד בלי שיעור כאשר יכין את עצמו בהכנה הראויה.

וזהו ביאור המדרש ד'איני יודע מי גדול ממי, היינו מי מעמיד לחברו ומי בידו הכח לסייע ולקיים את האחר, דבמשל של המטרונות מי שמלווים אותה עד ביתה הוא סימן שאינה יכולה ללכת לבדה אלא צריך ללוותה, וכן בקרבן פסח ופרה, הרי פרה היא הגדולה שמעמידה ומקיימת את השפעת הפסח, ובלעדיה אין יכול להיות ההשפעה של פסח כראוי וכנכון, וזהו הכח של 'טהרתן של ישראל' שיש בפרה להתקדש ולהיטהר בהכנה לחג הפסח.

והנה צריך להבין שאם פרשת פרה מורה על טהרה קודם הפסח למה קוראים דווקא פרשה זו של טהרה מטומאת מת, הלא יש עוד פרשיות בתורה של טהרה מטומאות אחרות. והביאור בזה איתא בתורת אמת בכו"כ מקומות, שבכל הטומאות צריך האדם לעשות מעשה להיטהר, אבל בטומאת מת אי"צ לעשות שום מעשה בעצמו, רק "והזה הטהור על הטמא" (צמדז יט, יט), שאחרים מזים עליו, והאדם צריך רק שירצה ויסכים ויעמיד עצמו לכך שיזו עלו מאפר הפרה ואז נטהר ממילא.

וכיוצא בזה הוא ג"כ לגבי פסח, דאיתא בספד"ק חסד לאברהם (מעין 3 נהר טז) הובא בקיצור בישמח ישראל (לשון פורים, ז) ובעוד ספרים באריכות יותר, שבכל השלושים יום שקודם הפסח מתנוצץ אור התשובה בעולם ומסייעין מן השמים לכל מי שיחפוץ בתשובה, ונוטלין ממנו בכל יום חלק שלושים מרשעו. וא"כ הקריאה של פרשת פרה הוא רק שיניח את עצמו לשפע הטהרה היוורדת ממרום בכל יום מימים אלו, ועי"ז כשיכין את עצמו יזכה לאור והשפעה עליונה לאין ערוך ממי שלא הכין את

עצמו כלל, שאף שהוא ג"כ זוכה לאור ושפע גדול מ"מ הוא קטן לאין שיעור לגבי מי שהכין את עצמו. וכל זמן שאנו אוחזים עדיין בפרשת פרה היכולת עדיין בידינו להכין את עצמינו שיהיה הפסח בע"ה באופן היותר נעלה, ולא נצטרך לבחינת ה'ישועות בו מקיפות' של פרשת החודש.

ובבן יהי"ר שנזכה להכין את עצמינו כדקא יאות ולזכות להאור והשפע הגדול באופן הכי נעלה, ונזכה עוד בשנה זו לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיעו דמם על קיר מזבחך לרצון, אכי"ר.

